

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrástilové a JUDr. Milady Haplové v právní věci **žalobce: F. V.**, zastoupen JUDr. Vladko Lavickým, advokátem, se sídlem Všešrdova 525, Uherské Hradiště, proti **žalované: Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně č. j. 41 Cad 127/2004 - 15 ze dne 5. 1. 2005,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalované **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**
- III.** Ustanovenému zástupci žalobce, advokátu JUDr. Vladko Lavickému, **se určuje** odměna za zastupování ve výši 650 Kč, odměna bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 41 Cad 127/2004 - 15 ze dne 5. 1. 2005, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 10. 2004, č. X, jímž žalovaná zamítla žádost stěžovatele o plný invalidní důchod.

V kasační stížnosti stěžovatel namítá neobjektivnost posudku lékaře OSSZ v Uherském Hradišti a Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Brně, poněvadž neodpovídají jeho skutečnému zdravotnímu stavu a poukazuje na zhoršení sluchu

od roku 2000, opakované záněty ucha a potíže provázející zhoršení sluchu, které mu neumožňují používat sluchadlo. Nesouhlasí s rozhodnutím krajského soudu proto, že rozhodl podle posudku PK MPSV v Brně, který je povrchní a stručný a nedokazuje skutečnou ztrátu sluchu. V doplnění kasační stížnosti prostřednictvím advokáta stěžovatel uplatňuje důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Podle stěžovatele Krajský soud v Brně zatížil řízení vadou, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tím, že nezrušil rozhodnutí žalované jako nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodu, ač jej zrušit měl, neboť jde o takovou vadu, k níž je soud povinen hledět z úřední povinnosti. Namítá, že žalovaná ve svém rozhodnutí neakceptovala ust. § 47 odst. 3 správního řádu, když se v odůvodnění rozhodnutí odvolává pouze na posudek lékaře OSSZ v Uherském Hradišti ze dne 23. 9. 2004 a následně cituje text ust. § 39 zákona o důchodovém pojištění. Poukazuje na rozhodnutí Vrchního soudu v Praze publikovaném pod č. SP 27/1994, jehož požadavkům rozhodnutí žalované nevyhovuje. Naopak nesouhlasí s názorem Vrchního soudu v Olomouci v rozhodnutí publikovaném pod č. R 2/1998, protože tam uvedené požadavky na rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení jsou evidentně mírnější než ty, které správní soudy kladou na rozhodnutí jiných správních orgánů, čímž je porušována zásada rovnosti. Další vadu řízení před soudem spatřuje v tom, že si krajský soud utvořil své závěry o skutkovém stavu i z jiných důkazních prostředků, než jen ze samotného posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, když v rozsudku konstatuje, že dokazování provedl zejména posudkem PK MPSV v Brně ze dne 1. 12. 2004, z čehož se podává, že provedl důkazy, které již opomněl uvést a hodnotit v důvodech svého rozhodnutí, čímž se dopustil podstatné vady. Další vadou řízení je neobjektivní posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 1. 12. 2004, neboť jeho závěr se neshoduje se skutečným zdravotním stavem, a přesto soud své rozhodnutí o tomto posudek opřel. Objektivnost a správnost posudku posudkové komise zpochybnil odmítnutím podpisu zápisu z jejího jednání, a proto neměl krajský soud tento posudek použít jako rozhodující důkaz a měl provést jiné důkazy, k nimž se měl vyjádřit, zhodnotit je jednotlivě a ve vzájemné souvislosti a své úvahy uvést do odůvodnění rozhodnutí. Protože krajský soud takto nepostupoval, řízení zatížil vadou, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí. Namítaný důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. spatřuje v tom, že skutkový stav zjištěný lékařem OSSZ v Uherském Hradišti je v rozporu se skutečným zdravotním stavem, který popsal shodně jako v kasační stížnosti sepsané samotným stěžovatelem. Nesprávné posouzení právní otázky ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. je v tom, že zdravotní postižení nemělo být kvalifikováno v rámci kapitoly VII odd. B vyhlášky č. 284/1995 Sb. položkou 4, ale podle položky č. 3, tedy jako oboustrannou úplnou a praktickou hluchotu s těžkým porušením komunikačních schopností mluvené řeči a sociální desintegrací, o čemž v jeho případě není nejmenších pochyb. Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Brně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaná se ve vyjádření ke kasační stížnosti odvolala na rozsudek Krajského soudu v Brně, s nímž se v plném rozsahu ztotožňuje, neboť soud rozhodl ve věci správně.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že žalovaná dne 13. 10. 2004 zamítla stěžovatelovu žádost o plný invalidní důchod pro nesplnění podmínek ust. § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť podle posudku lékaře OSSZ v Uherském Hradišti ze dne 23. 9. 2004 nebyl stěžovatel plně invalidní, jelikož z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti pouze o 40 %. Ze samotného posudku pak vyplývá, že posouzení zdravotního stavu stěžovatele proběhlo

v jeho přítomnosti. Posudkový lékař měl k dispozici dokumentaci ošetřujícího lékaře s výsledky vyšetření ORL od 25. 11. 1997 do 24. 7. 2004 a podle ní zhodnotil zdravotní stav stěžovatele tak, že odpovídá postižení uvedenému v kap. VII odd. B pol. 4 přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb., v platném znění, a míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti stanovil 40 %. Lékař proto uzavřel, že stěžovatel není plně invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, ale je nadále částečně invalidní podle § 44 odst. 1 téhož zákona, když z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti poklesla nejméně o 33 %, nedosahuje však 66 % a nejde ani o schopnost vykonávat pro zdravotní postižení soustavnou výdělečnou činnost jen za zcela mimořádných podmínek..

Z obsahu soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel dne 18. 10. 2004 napadl rozhodnutí žalované žalobou, v níž vyslovil nesouhlas s rozhodnutím posudkového lékaře v Uherském Hradišti a poukázal na zhoršování sluchu od roku 2000, na časté záněty zvukovodu a poruchovost sluchadla, pro něž nemůže sluchadlo používat. Podle stěžovatele pokles schopnosti výdělečné činnosti v důsledku ztráty sluchu na 80 % odůvodňuje plný invalidní důchod.

Dále ze soudního spisu vyplývá, že krajský soud vyžádal posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Brně (dále jen „PK MPSV“) ohledně stěžovatelova zdravotního stavu spolu se hodnocením míry poklesu jeho schopnosti soustavně výdělečné činnosti. Jednání komise dne 1. 12. 2004 byl stěžovatel přítomen. Komise vycházela z nálezů a zdravotní dokumentace praktické lékařky MUDr. K. a ORL ambulance MUDr. P. a zjistila, že se u posuzovaného jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav způsobený vícečetným zdravotním postižením s rozhodujícím podílem smyslového postižení poruchou sluchu – oboustrannou percepční nedoslýchavostí, celkovou ztrátu sluchu odpovídající těžké nedoslýchavosti kompenzované sluchadlem bez vlivu na komunikační schopnosti – srozumitelná řeč, s použitím kompenzační pomůcky rozumí normální intenzitě hlasu, a proto stanovila míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti podle přílohy č. 2 k vyhlášce č. 284/1995 Sb., ve znění platném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, podle kap. VII. odd. B položky 4, 40 %, horní hranicí s ohledem na progredující poruchu sluchu z důvodu zhoršení binaurální ztráty sluchu z 35,5 % na 73,3 % od roku 2000 do roku 2004, přičemž pro zvýšení míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti podle § 6 odst. 4 posudková komise neshledala objektivní podklady. Uzavřela, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované dne 13. 10. 2004 byl posuzovaný částečně invalidní podle § 44 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, a nebyl plně invalidní podle § 39 téhož zákona. U jednání soudu 5. 1. 2005 stěžovatel připustil, že je schopen se se sluchadly dorozumět v případě hlasitého hovoru, pokud sluchadlo nemůže používat, není prakticky schopen se dorozumět. Nárok na plný invalidní důchod dovodil zhoršením sluchu v posledních čtyřech letech. Krajský soud žalobu zamítl, když dospěl k závěru, že zjištěný skutkový stav je shodný se stavem, který vzal za základ svého rozhodnutí správní orgán, když pokles schopnosti soustavně výdělečné činnosti ve výši 40 % zjištěný ve správním řízení i řízení před soudem je nižší než 66 % požadovaný pro plnou invaliditu a zdravotní postižení neodpovídá zdravotnímu postižení podle přílohy č. 3 k vyhlášce č. 284/1995 Sb. Uvedený závěr učinil na základě posudku PK MPSV ze dne 1. 12. 2004.

Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a tuto kasační stížnost podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). V kasační stížnosti uplatňuje důvody podle ust. § 103 odst. 1 písm. a), b), d) s. ř. s. Nejvyšší správní soud napadený rozsudek

krajského soudu v mezích uplatněných kasačních důvodů přezkoumal a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nesprávné posouzení právní otázky ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. stěžovatel spatřuje v tom, že jeho zdravotní postižení mělo být kvalifikováno v rámci kap. VII odd. B podle pol. 3 a nikoli pol. č. 4 odpovídající oboustranné těžké nedoslýchavosti. Tato námitka svým obsahem směřuje do hodnocení zdravotního stavu stěžovatele lékařem OSSZ či posudkovou komisí MPSV. Soud při posuzování věci vycházel z výroku a z odůvodnění posudku PK MPSV o úplné invaliditě žadatele o důchodovou dávku a pokud posudková komise dospěla v projednávané věci k závěru, že stěžovatel nebyl ke dni vydání napadeného rozhodnutí plně invalidní podle § 39 zákona o důchodovém pojištění, pak soud posoudil správně, že v případě stěžovatele nedošlo k naplnění podmínek ustanovení § 38 zákona o důchodovém pojištění, neboť stěžovatel neplnil jednu z podmínek nároku na tuto dávku proto, že nebyl plně invalidní. Krajský soud proto nepochybil a stížní námitka není proto důvodná.

Důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. stěžovatel spatřuje v tom, že skutkový stav, který zjistil lékař OSSZ v Uherském Hradišti, a z něhož vyšla žalovaná, je v rozporu s jeho skutečným zdravotním stavem, a ač tuto vadu vytýkal v žalobě, krajský soud dospěl ke stejnému nesprávnému závěru, ač měl rozhodnutí žalované zrušit. Uvedenou námitku neshledává Nejvyšší správní soud rovněž důvodnou. Jak v žalobě, tak i v kasační stížnosti stěžovatel popsal nepříznivé důsledky postižení svého sluchu a nenamítal, že by lékařská vyšetření, která se stala podkladem pro posouzení zdravotního stavu stěžovatele lékařem OSSZ i PK MPSV, byla v rozporu s jeho skutečným zdravotním stavem. V posudku lékaře OSSZ je popsán vývoj zdravotního stavu stěžovatele o jeho sluchovém postižení na základě všech lékařských nálezů, které jsou k dispozici, a v nichž jsou nepříznivé důsledky tohoto postižení ošetřujícím lékařem uvedeny a tudíž oběma posudkovými orgány byly zohledněny. Konečně stěžovatel ani v žalobě nenavrlh doplnění skutkových zjištění oproti řízení před správním orgánem. Skutečnosti uvedené v lékařských nálezech pak posudkové orgány hodnotí v rámci obecných posudkových zásad, což se v projednávané věci stalo, neboť jak posudek lékaře OSSZ tak zejména posudek PK MPSV se uvedenými zásadami, jak vyplývá ze shora uvedeného obsahu posudku, řídil.

Pokud se týká námitek uplatněných ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. d), ty je nutno podle svého obsahu posoudit jednotlivě. Námitka spočívající v tom, že žalovaná porušila ust. § 47 odst. 3 správního řádu, když v důvodech rozhodnutí pouze odkazuje na posudek lékaře OSSZ v Uherském Hradišti a krajský soud měl proto z úřední povinnosti rozhodnutí zrušit jako nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, je podle Nejvyššího správního soudu ve smyslu ust. § 104 odst. 4 nepřipustná, neboť ji stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem.

Námitka stěžovatele, že krajský soud opomněl uvést a hodnotit v důvodech svého rozhodnutí všechny důkazy, když v rozsudku uvedl, že provedl důkaz zejména posudkem PK MPSV, pracoviště v Brně, ze dne 1. 12. 2004 a na jeho základě dospěl k závěru svého rozhodnutí, není rovněž důvodná. Jak vyplývá ze shora citovaného obsahu spisu, soud v projednávané věci vyžádal pouze posudek PK MPSV, neboť ve stěžovatelově případě se jedná o nepřiznání plného invalidního důchodu, kdy se rozhodnutí soudu opírá především o odborné lékařské posouzení, jež je v řízení soudním primárně zákonem (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení) svěřeno Ministerstvu práce a sociálních věcí, které za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Tyto jsou

oprávněny nejen k celkovému přezkoumání zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti pojištěnců, rovněž však k posouzení poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti a zaujetí posudkových závěrů o plné či částečné invaliditě, jejím vzniku, trvání či zániku. Tyto posudky pak soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 132 o. s. ř. vzhledem k ustanovení § 64 s. ř. s. Přitom však pouze posudek, který splňuje požadavek celistvosti, úplnosti a přesvědčivosti, bývá zpravidla důkazem stěžejním. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na posudky posudkových komisí spočívá pak v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především pak s těmi, které namítá účastník soudního řízení uplatňující nárok na důchod podmíněný dlouhodobým nepříznivým zdravotním stavem, jakož i v tom, zda podaný posudek obsahuje náležité odůvodnění posudkového závěru tak, aby byl tento závěr přesvědčivý pro soud, který nemá a ani nemůže mít odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity ať plné či částečné závisí především. Použil-li krajský soud slovní spojení „zejména posudkem“, zdůraznil tím shora uvedené zásady a jeho prioritu, když navíc z protokolu o jednání u soudu nepochybně vyplývá, že soud provedl důkaz pouze posudkem PK MPSV, pracoviště v Brně ze dne 1. 12. 2004.

Stížní námitka ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. d) spatřovaná v tom, že posudek posudkové komise MPSV nebyl objektivní, protože dospěl k závěru, který se neshoduje se skutečným zdravotním stavem stěžovatele, prohlídka v posudkové komisi byla krátká a zaměřena na hodnocení síly zvuku, který slyší, nikoliv na hodnocení srozumitelnosti mluveného slova nebyla Nejvyšším správním soudem shledána rovněž důvodnou. Jak Nejvyšší správní soud citoval namítaný posudek shora, posudková komise při hodnocení zdravotního postižení stěžovatele dbala zásad uvedených v odd. B kap. VII příl. č. 2 k vyhlášce č. 284/1995 Sb., neboť jsou obsaženy v posudkovém zhodnocení posudkové komise. Dle Nejvyššího správního soudu tento posudek odpovídá všem požadavkům kladeným na posudky posudkových komisí a Krajský soud v Brně proto nepochybil, pokud vycházel ve svém rozhodnutí z posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 1. 12. 2004, který podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stanovil míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti podle kap. VII. odd. B položky 4, 40 % a učinil posudkový závěr, že k datu vydání napadeného rozhodnutí stěžovatel nebyl plně invalidní podle § 39 zákona o důchodovém pojištění.

Ze shora uvedeného vyplývá, že Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou žádnou z uplatněných kasačních námitek, nezjistil v postupu krajského soudu pochybení, které by mohlo mít vliv na zákonnost jeho rozhodnutí, a proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. To by náleželo žalované, přiznání nákladů řízení správnímu orgánu ve věci důchodového pojištění je však podle ust. § 60 odst. 2 vyloučeno, proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že žalované, přestože měla ve věci plný úspěch, se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Nejvyšší správní soud přiznal advokátu JUDr. Vladko Lavickému odměnu za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 650 Kč (jeden úkon právní služby po 250 Kč, podle ust. § 11 odst. 1 písm. b/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů, jeden úkon právní služby po 250 Kč podle ust. § 11 odst. 1 písm. d/ téže vyhlášky a režijní paušál 2

x 75 Kč podle § 13 odst. 3 vyhlášky). Úkon právní služby podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. f) vyhlášky není ze soudního spisu Krajského soudu v Brně zřejmý, proto Nejvyšší správní soud nemohl o odměně a náhradě za něj rozhodnout.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. října 2006

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu